

**Somo la Agano la Kale- Isaya 53:1-7
Agano Jipya- 1 Petro 1:14-20**

**Mwokozi Anayeteseka
“Mwana-Kondoo wa Pasaka”
Uadhimisho wa Meza ya Bwana
Marko 14:11-26**

Wayne J. Edwards, Mchungaji

Ili Yesu awe Masihi Aliyedai kuwa, ilimbidi atimize kila unabii wa kibiblia kabisa, sio tu karibu vya kutosha.

- Kwa hiyo, ikiwa Yesu alikuwa Mwana-Kondoo wetu wa Pasaka, ilimbidi asulubishwe katika saa ile ile Wayahudi walipokuwa wakichinja wana-kondoo wao kwa ajili ya kuadhimisha Pasaka, na hiyo haipatani na kalenda ya matukio ya “Ijumaa hadi Jumapili” iliyopitishwa na kanisa. ^{katika} 4

- Hata hivyo, unapotazama matukio ya juma la mwisho la maisha ya Yesu duniani kutoka kwa mtazamo wa unabii wa Biblia badala ya historia ya kanisa na kutoka kwa kalenda ya Kiyahudi badala ya ya Kirumi, matukio ya juma la mwisho la Bwana wetu yanafaa kikamilifu.
- Kulingana na chati ya **“Siku tatu mchana na usiku ,”** Mathayo, Marko, na Luka waliandika kulingana na wakati wa Kiyahudi, yaani, siku zilikuwa kuanzia “machweo hadi machweo,” kama vile Mungu alivyoweka katika Mwanzo aliposema, **“Jioni na jioni . asubuhi ilikuwa siku ya kwanza.”**
- Kufuatia kalenda ya Kiyahudi na mahesabu ya wakati, Yesu alisulubishwa Jumatano, Nisani 13, karibu 3:00 PM, akazikwa haraka kabla ya 6:00 PM, na Alikaa kaburini siku tatu kamili na usiku tatu kamili hadi **Alipofufuliwa siku ya kwanza ya juma,** ambayo ilianza saa 12:00 Jumamosi.

OUR TIME — Morning and Evening BIBLE TIME — Evening and Morning												"THREE DAYS AND THREE NIGHTS" OR JESUS IN THE GRAVE SEVENTY TWO HOURS												Copyrighted 1965 Ed F. Vallowe											
ROMAN DAYS — MIDNIGHT TO MIDNIGHT						24 HOURS AS OF TODAY						JEWISH DAYS — SUNSET TO SUNSET						OR 6:00 P.M. TO 6:00 P.M. P.M. to 6:00 A.M.																	
Friday 24 hrs.		Saturday 24 hrs.		Sunday 24 hrs.		Monday 24 hrs.		Tuesday 24 hrs.		WEDNESDAY 24 Hrs.		Thursday 24 hrs.		Friday 24 hrs.		Saturday 24 hrs.		Sunday 24 hrs.																	
Night		Night		Night		Night		Night		Night		Night		Night		Night		Night																	
day		day		day		day		day		day		day		day		day		day																	
Hours of night called "WATCHES" from 6:00						WEDNESDAY Nisan—13th						Thursday						Friday						Saturday						Sunday					
6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.		6:00 p.m.															
Friday Nisan 8th day		Saturday Nisan 9th day		Sunday Nisan 10th day		Monday Nisan 11th day		Tuesday Nisan 12th day		Nisan 13th Night day		Nisan 14th day		Nisan 15th day		Nisan 16th day		Nisan 17th day																	
John 12:1 Jesus came to Bethany - 6 days before the PASSOVER This fixes the date		Regular Sabbath John 12: 12 - 19 The next day He entered Jerusalem Mark 11: 1 - 11. Looked around in TEMPLE - Empty - Because Sabbath		Events Mk. 11: 12- 19 On the Morrow Cleansed The Temple then left. Vs 19		EVENTS Mark 11: 20 Gives a record of this day. Mark 14:1 After two days was the PASSOVER After - Tuesday and Wednesday		EVENTS Mark 14: 12 - 16 1st day of Unleaven Bread when the Lamb was slain between 3 & 5 P.M. on evening of 13th		OF NIGHT Mark 14: 17 - 25 In the Evening He ate the Passover Mark 14: 24 - 41 Betrayed Arrested Tried by the Jews		OF DAY Mark 15: 11 - 23 In the Morning Jesus Tried by Pilage, Mark 15: 24 - 41 Crucified Mark 15: 42 - 47. Buried By Joseph		EVENTS PASSOVER SABBATH Lev. 23:5-7 Num. 28: 16 - 18 John 19:31 Matthew 27: 62 - 66 Guards for tomb ordered.		A work day Luke 23: 55 - 56 Women prepares the spices to anoint His Body after the SABBATH PASSOVER John 19: 35 - 42. UNLEAVEN FEAST		REGULAR SABBATH Matt. 28: 1 - 8 At end of Sabbath at Sunset He Arose. MATTHEW only re- cords this Saturday evening event		Mark 16: 1-4, Luke 24: 1 - 12, Job 20:1-23 - TOMB IS EMPTY He arose after 6:00 P.M. which is Jewish Sunday 1st FRUIT OFFERING															
John used Roman Time. John 19:14 Sixth Hour — 6:00 a.m. Other Writers used Jewish Time												DAYS HE WAS IN THE GRAVE Three Days and three nights . . . 72 hrs. Matt. 12: 39 - 40, Jonah 1:17																							

KILICHOPO KWENYE SAHANI YA SEDER

Sahani ya Pasaka ya Seder ilikuwa na aina fulani za vyakula vilivyoashiria mateso ambayo Waisraeli walivumilia wakiwa watumwa huko Misri, na jinsi walivyowekwa huru kwa mkono wa Mungu wenye nguvu. Vitu vya jadi ni pamoja na:

- **Z'roa - Mwana-kondoo aliyechomwa au mfupa wa shank ya mbuzi** , akiashiria korban Pesach (dhabihu ya Pasaka), ambayo ilikuwa ni mwana-kondoo aliyetolewa katika Hekalu la Yerusalemu, aliyechomwa na kuliwa kama sehemu ya chakula cha usiku wa Seder. Tangu kuharibiwa kwa Hekalu, Z'roa inatumika kama ukumbusho wa kuona wa dhabihu ya Pasaka.
- **Matzot** - Vipande vitatu vya mkate usiotiwa chachu. Kipande cha kati kitavunjwa, na nusu yake itawekwa kando kwa afikomen. Juu, na nusu nyingine ya katikati, na vipande vya chini vitatumika kwa ajili ya chakula.
- **Karpas - sprig ya parsley au bua ya celery** ambayo itawekwa kwenye maji ya chumvi mwanzoni mwa Seder. Maji ya chumvi yanawakilisha machozi na uchungu waliona Waebrania wakiwa watumwa huko Misri.
- **Maror na chazeret - mimea ya uchungu** , inayoashiria uchungu na ukali wa utumwa ambao Waebrania walivumilia huko Misri.
- **Charoset - Mchanganyiko mtamu** unaowakilisha chokaa kilichotumiwa na watumwa wa Kiebrania kujenga ghala au piramidi za Misri.
- **Beitzah - Yai la kuchemsha** , linaloashiria dhabihu iliyotolewa katika Hekalu huko Yerusalemu, iliyochoywa na kuliwa kama sehemu ya chakula

cha Seder.

- **Vikombe vinne vya divai kwa kila mtu** kunywa kama alivyoelekezwa, ikijumuisha vikombe vya utakaso, hukumu, ukombozi, na furaha.

“Walipokuwa wakila, Yesu akatwaa mkate, na baada ya kubariki, akaumega, akawapa, akasema, “Twaeni; huu ni mwili Wangu.” Kisha akakitwaa kikombe, na baada ya kushukuru, akawapa, nao wote wakanywa kutoka humo. Akawaambia, Hii ni damu yangu ya agano, imwagikayo kwa ajili ya wengi.”

Marko 14:22-24

Je, tunaunganishaje Seder ya Pasaka na Meza ya Bwana?

- Katika 1 Wakorintho 5:7 , Mtume Paulo aliandika, “ ***Kwa maana Pasaka wetu amekwisha kutolewa kuwa sadaka, yaani, Kristo.*** Kwa hiyo, sehemu za bamba la Seder zilihusiana na Yesu kama Masihi.
- **Mfupa wa shank wa mwana-kondoo -**
 - Katika Yohana 1:29 , Yohana Mbatizaji alimtaja Yesu kuwa “Mwana-Kondoo wa Mungu azichukuaye dhambi za ulimwengu.”
 - Katika Kutoka 12:46 , Musa aliwaambia Waisraeli kwamba mifupa ya mwana-kondoo haikupaswa kuvunjwa, ikionyesha kimbele unabii fulani hususa ambao ulithibitisha kwamba Yesu alikuwa Mwokozi aliyetumwa kutoka kwa Mungu.
- **Kichipukizi cha iliki** kilichochovywa katika maji ya chumvi ili kuonyesha hisopo iliyochovywa katika damu pia kilifananisha hisopo ambayo ilitumiwa kumtolea Yesu sifongo iliyojaa siki alipolia kwa kiu.

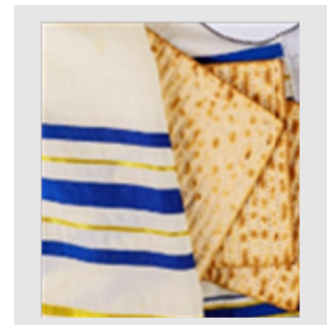
- **Charoset** iliyowakilisha chokaa ambacho Waisraeli walitumia huko Misri ni picha ya tumaini hilo lenye baraka tulilo nalo la uzima wa milele.
- **Vikombe vinne vya divai** vinavyowakilisha hatua nne za kukombolewa kwa Waisraeli kutoka katika utumwa wa Misri pia huonyesha hatua nne za ukombozi wetu kutoka katika utumwa wa dhambi.
 - Kikombe cha kwanza – utakaso – “ **Basi, waambie wana wa Israeli, Mimi ndimi Bwana; nitawatoa ninyi kutoka chini ya mizigo ya Wamisri.**”
 - Kombe la pili - ukombozi - " **Nitakuokoa kutoka kwa utumwa wao.**"
 - Kombe la tatu - ukombozi - " **Nitakukomboa kwa mkono ulionyoshwa na kwa hukumu kuu.**"
 - Kikombe cha nne - marejesho - **nitawachukua ninyi kuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu"**
 - Yesu tayari amevijaza vikombe vitatu vya kwanza kwa niaba yetu, na kikombe cha nne kitajazwa atakaporudi, na ulimwengu wote utarejeshwa kutoka kwa laana ya dhambi.

• **Vipande vitatu vya Matzo au mkate usiotiwa chachu huwakilisha asili ya Utatu wa Mungu .**

• **Sehemu ya juu** , au kipande cha kwanza kinasalia kwenye mfuko kotekote katika Seder, kikiwakilisha Mungu Baba, ambaye hakuna mwanadamu aliyemwona au anayeweza kumuona.

• **Sehemu ya chini** , au ya tatu inawakilisha Roho Mtakatifu anayekaa ndani yetu na kutuwezesha kufanya mapenzi ya Mungu.

• **Kipande cha pili** , au cha kati ni kile ambacho baba alikivunja katikati, kikiwakilisha mwili wa Kristo uliovunjwa. Nusu ya baba aliyoiweka ndani ya mfuko inawakilisha uungu wa Kristo. Nusu ya baba iliyofunikwa kwa sanda na kufichwa kutoka kwa familia inawakilisha ubinadamu wa

Kristo. Kitambaa cha kitani kilifananisha kitani ambamo mwili wa Kristo ulifunikwa ili uzikwe, na uwepo wake “umefichwa” machoni pa wale ambao hawatamtafuta kwa moyo wao wote.
